

Fremtiden er **elektrisk****KRAFTSYSTEMET**

Kraftsystemet

NETTUTVIKLING

Systemansvaret

SAMFUNNSOPPDRAG

Praktisering av systemansvaret

FINANS

Veileder til enkeltparagrafene

KARRIERE

OM STATNETT

Veileder til enkeltparagrafene

[Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet \(Lovdata\)](#)

Klikk på en paragraf for å lese systemansvarliges merknad.

NVE foreslår endringer i systemansvarsforskriften - se nve.no.

Systemansvarlig vil oppdatere praktiseringsdokumentet etter at ny forskrift trer i kraft.

(Tidligere utgaver av veilederen finner du [her](#))

Fos § 1. Formål

Fos § 2. Virkeområde

Fos § 3. Definisjoner

Fos § 4. Prinsipper for utøvelsen av systemansvaret

Fos § 5. Flaskehals og elspotområder

Fos § 6. Handelsgrenser

Fos § 7. Overføringsgrenser

Fos § 8. Anmelding, planlegging av produksjon og effektregulering

Fos § 9. Regulerstyrke og effektreserve

Fos § 11. Regulerkraftmarkedet

Fos § 12. Anstrengte driftssituasjoner og driftsforstyrrelser

Fos § 13. Tvangsmessig utkobling av forbruk

Fos § 14. Planlegging og idriftsettelse av tekniske anlegg i kraftsystemet

Fos § 14a. Rapportering av anleggsdata ved idriftsettelse

Fos § 15. Spenningsregulering og utveksling av reaktiv effekt

Fos § 16. Koblingsbilde

Fos § 16a. Detaljskjema

Fos § 17. Samordning av driftsstanser

Lovdata - fos § 17

Vedtak etter § 17 tredje og fjerde ledd er definert som **systemkritisk**.
Ansvar i Statnett: Driftsplanlegging.

Systemansvarliges merknad

Systemansvarlig følger den policy at driftsstanser skal koordineres på en slik måte at alle konsesjonærer gis mulighet til å gjennomføre nødvendig vedlikehold i løpet av året. Med dette som forutsetning skal driftsstanser koordineres for å minimalisere samfunnsøkonomiske kostnader i form av forventet KILE, vanntap, markeds kostnader og spesialregulering. For nærmere beskrivelse vises det til dokumentet "[Statnetts håndtering av planlagte driftsstanser](#)".

Første ledd

Konsesjonær skal utarbeide plan for vedlikehold og byggevirksomhet som krever utkobling og på et tidlig tidspunkt melde behov for driftsstanser til systemansvarlig. Det er innført frister for innmelding, for bedre samordning av driftsstanser samt å gi mulighet for reell klageadgang for berørte konsesjonærer. Følgende frister gjelder:

- **Årsplan: 1. oktober.**
Driftsstanser som innmeldes til årsplanen vil bli koordinert først og vil derfor få høyere prioritet enn senere innmeldte driftsstanser. Fristen er obligatorisk for alle planlagte driftsstanser i 420 og 300 kV nettet, for alle 132 kV ledningsanlegg som inngår i sentralnettet samt for utlandsforbindelser. For produksjonsanlegg og anlegg i regionalnettet vil innmelding til årsplanen medføre at revisjonsønsket blir behandlet samtidig med sentralnettet og oppnår dermed høyere prioritet.
- **Innmelding etter 1. oktober men mer enn tre måneder før utkoblingsdato.**
Det aksepteres innmelding også etter at årsplanen er fastlagt, men siste frist for innmelding av planlagte driftsstanser er tre måneder før utkoblingstidspunktet slik at full klagebehandling blir ivare tatt.
- **Systemkritiske vedtak.**
Innmelding av driftsstanser mindre enn tre måneder før utkoblingsdato behandles som ikke planlagte driftsstanser og må fastsettes av systemansvarlig ved systemkritiske vedtak. Det vises til § 28 femte ledd. Slike vedtak gjelder i utgangspunktet ved uforutsette hendelser, i hovedsak nødvendig feilretting eller utfall. Det vil også kunne omfatte andre typer driftsstanser, men det må i tilfelle gis en god forklaring på at driftsstansen ikke meldes innen ordinære frister.

Annet ledd

Innmelding og behandling av behov for driftsstans

Bestemmelsen gjelder alle anlegg i sentralnettet og de anlegg i regionalnett som påvirker andre konsesjonærer. I praksis er det kun systemansvarlig som kan vurdere om en driftsstans berører andre konsesjonærer. Dette påvirkes blant annet av den aktuelle kraftsituasjonen og av andre vedtatte driftsstanser. Innmelding skjer via Statnetts verktøy for revisjonskoordinering, som nås gjennom nettportalen [Fosweb](#).

Godkjenning av driftsstanser

Systemansvarlig har som mål å oppnå høy tilgjengelighet i kraftsystemet. Spesielt gjelder dette for anlegg der driftsstans medfører økt risiko for avbrudd, risiko for vanntap eller flaskehals som gir markedskostnader, spesialregulering eller produksjonstilpasning.

For å holde høy tilgjengelighet (lav utetid) på viktige anleggsdeler tilstreber systemansvarlig blant annet følgende:

- Det stilles krav til konsesjonær om at vedlikeholdsarbeid og ombygging på samme overføringsanlegg koordineres for å minimere total utkoblingstid. Systemansvarlig kan kreve at konsesjonær vurderer alternative løsninger slik at anlegget får kortere utetid enn det som først er omsøkt.
- Innkobling av anleggsdelen på natt dersom dette praktisk lar seg gjøre.
- Ved arbeid på avganger eller samleskinner skal det vurderes forbi-loopingsmulighet slik at anlegget i størst mulig grad kan føre strøm under arbeidet.

For anlegg som i spesielt stor grad påvirker andre konsesjonærer, vil systemansvarlig på oppfordring fra anleggskonsesjonær kunne delta i langtidsplanlegging av driftsstanser på anleggene. Driftsstanser som medfører produksjonstilpasning, skal varsles og behandles slik at berørte produsenter får tilstrekkelig anledning til å redusere kostnader/ulemper ved driftsstansen. Systemansvarlig skal vurdere produsentenes kostnader når driftsstansen skal besluttes.

Tredje ledd

Driftsstanser som ikke er planlagt skal også innmeldes til systemansvarlig uten ugrunnet opphold etter at den uforutsette hendelsen har oppstått. Uforutsette hendelser kan føre til omprioritering av allerede vedtatte driftsstanser, nye nettdelinger eller spesielle driftskoblinger som kan endre risikonivået.

Fjerde og femte ledd

Systemansvarlig vil tilstrebe at driftsstanser gjennomføres som vedtatt. Dersom forutsetningene for en vedtatt driftsstans endres vesentlig, skal dette vurderes opp mot merkostnadene for konsesjonær ved flytting/avbryting.

Merkostnader ved omprioritering av driftsstanser betales av den som har initiert omprioriteringen. Det kan være systemansvarlig eller anleggskonsesjonæren selv som ønsker å omprioritere sine driftsstanser. Berørte konsesjonærer kan også be om omprioritering av vedtatte driftsstanser.

- Før omprioritering initiert av systemansvarlig vil systemansvarlig forsøke å oppnå enighet om kostnadens størrelse og hvem som skal dekke disse i forkant. Ofte vil slike omprioriteringer skje raskt som følge av spesielle situasjoner og det kan være krevende å sikre denne dialogen i forkant av hendelsen.
- Berørte konsesjonærer må kunne dokumentere sine merkostnader ved omprioritering
- Faktura sendes til Statnett v/revisjonskontoret.
- Merkostnad for behandling og koordinering av omprioriterte driftsstanser vil variere avhengig av kompleksitet og grad av koordineringsbehov. Systemansvarlig vil kunne benytte et fast administrasjonsgebyr for omprioritering av allerede fastlagte driftsstanser.
- Merkostnad ved eventuelle behov for spesialregulering eller andre systemdriftskostnader ved omprioriteringer, kan være svært tidkrevende å beregne og i tillegg ha stor usikkerhet. Systemansvarlig vil kunne benytte standardiserte gebyr, avhengig av omprioriteringens omfang som grunnlag for betaling av systemansvarliges tilhørende systemdriftskostnader. Dette for å gi bedre forutsigbarhet og unngå insentiver til planlegge med unødige lang utetid på driftsstanser.

Gjeldende fra 01.09.2015

Fos § 18. Målinger og meldinger

Fos § 19. Jordstrømkompensering

Fos § 20. Vern og reléplanlegging

Fos § 21. Systemvern

Fos § 22. Feilanalyse og statistikk

Fos § 22a. Svært anstrengte kraftsituasjoner

Fos § 23. Opplysningsplikt

Fos § 24. Systemansvarliges generelle rapporteringsplikt

Fos § 25. Tilsyn og kontroll

Fos § 26. Pålegg og tvangsmulkt

Fos § 26a. Overtredelsesgebyr

Fos § 27. Betaling

Fos § 28. Forholdet til forvaltningsloven og offentleglova

Tweet

[Del på e-post](#)

SIDEKART OVER STATNETT.NO**Kraftsystemet**

Systemansvaret
Nordisk kraftflyt
Produksjon og forbruk
Import og eksport
Kraftsituasjonen
Døgnmarked
Meldinger fra Landssentralen

Nettutvikling

North Sea Link
Ofoten - Balsfjord - Ny kraftledning
NordLink
Lyse-Saurdal
Balsfjord - Skaidi - Ny kraftledning

Samfunnsoppdrag

HMS

Media

Fotoarkiv
Designmanual
Nyhetsarkiv 2018

Om Statnett

Kontakt oss
Statnetts styre
Personopplysninger og informasjonskapsler på statnett.no

Finans

Kvartalsrapporter
Årsrapporter

Kundeportal

Ekstranett-tjenester

Karriere

Ledige stillinger
Er du student?
Hvorfor velge Statnett

Copyright © Statnett

Statnett SF | PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo | Tel: +47 23 90 30 00 | Faks: +47 23 90 30 01